

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Електронне урядування

Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування
спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

освітній ступінь доктор філософії

Розробник: Наталія Панасенко,
доцент кафедри управління та адміністрування, кандидат економічних наук,
доцент

Гарант: Тамара Лозинська,
завідувач кафедри управління та адміністрування, доктор наук державного
управління, професор

Полтава
2022/2023

Назва навчальної дисципліни	Електронне урядування
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова фахова
Назва структурного підрозділу	Кафедра публічного управління та адміністрування навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Панасенко Наталія, к.е.н., доцент <i>Контакти:</i> ауд 494 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> nataliia.panasenko@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність <i>Освітня програма</i>	281 Публічне управління та адміністрування <i>Публічне управління та адміністрування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Знання з навчальних дисциплін «Методологія та організація досліджень в сфері публічного управління та адміністрування», «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях».

Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: полягає у вивченні сучасного стану впровадження технологій е-урядування в Україні, виявлення основних проблеми, що перешкоджають досягненню позитивних результатів у цій сфері, а також пошуку рекомендацій для ефективного впровадження і функціонування е-урядування у нашій державі.

Основні завдання навчальної дисципліни: систематизувати знання щодо кадрового, науково-дослідницького та інформаційно-аналітичного забезпечення е-урядування; сформувати теоретичні знання та практичні навички щодо механізмів розвитку інформаційних представництв органів влади як базового елемента інституційної структури електронного уряду; засвоїти підходи до організації документообігу і технології діловодного процесу в державному управлінні; набути навички практичного використання теоретичних знань у практичній діяльності.

Компетентності:

загальні:

- здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.

фахові:

- здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування;
- здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики

електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку;

– здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН04. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

Структура (тематичний план навчальної дисципліни)

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма (281ПУА_дфд_2022)			
	усього	у тому числі		
л		п	с. р.	
Тема 1. Електронне урядування як прогресивна форма організації державного управління. Загальні засади електронного урядування.	14	2	2	10
Тема 2. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії.	16	2	4	10
Тема 3. Електронний уряд як складова електронного урядування – єдиної інфраструктури міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання..	14	2	2	10
Тема 4. Впровадження та застосування електронного урядування в зарубіжних країнах.	16	2	4	10
Тема 5. Інформаційні системи в управлінні персоналом.	16	2	4	10
Тема 6. Сайтові портали органів державної влади юридичної відповідальності посадових осіб органів публічного управління.	16	2	4	10
Тема 7. Впровадження систем електронного документообігу: робота з електронними документами.	14	2	2	10
Тема 8. Вдосконалення надання адміністративних послуг в органах державної влади та органах місцевого самоврядування шляхом використання інформаційно-телекомунікаційних технологій.	14	2	2	10
Усього годин	120	16	24	80

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю			Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи	
ПРН04.	48	20	32	100
Разом	48	20	32	100

Оцінювання результатів навчання:

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (ПРН04)

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи в розрізі тем	
Тема 1. Електронне урядування як прогресивна форма організації державного управління. Загальні засади електронного урядування.	6	2,5	4	12,5
Тема 2. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії.	6	2,5	4	12,5
Тема 3. Електронний уряд як складова електронного урядування – єдиної інфраструктури міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання..	6	2,5	4	12,5
Тема 4. Впровадження та застосування електронного врядування в зарубіжних країнах.	6	2,5	4	12,5
Тема 5. Інформаційні системи в управлінні персоналом.	6	2,5	4	12,5
Тема 6. Сайтові портали органів державної влади юридичної відповідальності посадових осіб органів публічного управління.	6	2,5	4	12,5
Тема 7. Впровадження систем електронного документообігу: робота з електронними документами.	6	2,5	4	12,5
Тема 8. Вдосконалення надання адміністративних послуг в органах державної влади та органах місцевого самоврядування шляхом використання інформаційно-телекомунікаційних технологій.	6	2,5	4	12,5
Разом	48	20	32	100

Поточний контроль

1. Виконання завдань на практичних заняттях.

Виконання завдань на практичних заняттях здобувачами вищої освіти денної форми навчання (0-6).

Шкала та критерії та оцінювання

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
5,5-6	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
4,5-5,4	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
3,6-4,4	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
0-3,5	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.

2. Розв'язування тестів здобувачами вищої освіти денної форми навчання (0-2,5).

Шкала та критерії та оцінювання

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
2,2-2,5	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію (90-100 % правильно виконаних тестових завдань)
1,9-2,1	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти

		допущені помилки. Проте бракує власних суджень (74-89 % правильно виконаних тестових завдань)
1,5-1,8	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності (60-73% правильно виконаних тестових завдань)
0-1,4	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (0-59% правильно виконаних тестових завдань)

3. Виконання завдань самостійної роботи

Виконання завдань самостійної роботи здобувачами вищої освіти денної форми навчання (виконання завдань самостійної роботи в розрізі тем навчальної дисципліни, 0-4).

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
3,7-4	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію
3-3,6	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
2,4-2,9	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
0-2,3	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Політика дедлайнів. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Усі письмові роботи здобувача перевіряються на наявність плагіату.

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці **АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:**
<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Рекомендовані інформаційні джерела

Основні

1. E-Government Survey 2020. URL: [https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20\(Full%20Report\).pdf](https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20(Full%20Report).pdf)
2. 2020 United Nations E-Government Survey. URL: [https://www.un.org/development/desa/publications/publication/2020-united-nations-e-government-survey-rt\).pdf](https://www.un.org/development/desa/publications/publication/2020-united-nations-e-government-survey-rt).pdf)
3. Держава у смартфоні. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/2709578-derzava-u-smartfoni-na-bankovij-anonsu-vali-prezentaciju-dla-ekspertiv-i-gromadan.html>
4. Деякі питання реформування державного управління України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р. Офіційний вісник України. 22.07.2016. № 55. С. 36, Ст. 1919.
5. Дмитренко В.І., Чукут С.А. Сумісність як необхідна умова впровадження електронного урядування: досвід Європейського Союзу. Публічне урядування. № 5 (10). 2017. С. 293-303.
6. Дубов Д. В., Дубова С. В. Основи електронного урядування : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2012. 176 с.
7. Електронна демократія : навч. посіб. / за заг. ред. Н. В. Грицяка. К. : НАДУ, 2015 66 с.
8. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. К., 2017. 1012 с.
9. Електронне урядування: підручник / за заг. ред. Н. В. Грицяк, А. І. Семенченка. К.: НАДУ, 2016. 128 с.
10. Єдиний портал державних адміністративних послуг [Електронний ресурс]. URL: <http://poslugy.gov.ua>
11. Зелена книга державної політики у сфері електронного урядування / уклад.: Кобець Р.В. Київ: Новий друк, 2015 р. 54 с.
12. Інформаційна складова державної політики та управління: монографія / Соловійов С.Г. та ін. – К.: К.І.С., 2015. 320 с.
13. Клімушин П.С. Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві: монографія / П.С. Клімушин. Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2016. 524 с.
14. Коліушко І.Б. Електронне урядування – шлях до ефективності та прозорості державного управління. *Інформаційне суспільство. Шлях України*. Київ, 2018. С. 138–143.
15. Концепція розвитку електронного урядування в Україні / за ред. А.І. Семенченко, Київ, 2009. 16 с.
16. Механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві: монографія / за ред. О. В. Радченка. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2017.

116 с.

17. Портал державних послуг "iGov". Офіційний портал. URL: <https://igov.org.ua/>

18. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15/>

19. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

20. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250287124>

21. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. №67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>

22. Чукут С.А. Впровадження електронного урядування в умовах мережевої війни. *Публічне управління та адміністрування: збірник наукових праць*. 2015. №1. С. 159-162.

23. Чукут С.А., Дмитренко В.І. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. №13. С.89-93.

Допоміжні

1. EU eGovernment Action Plan 2016-2020. Accelerating the digital transformation of government. URL : <http://www.kowi.de/Portaldata/2/Resources/fp/2016-EU-eGovernment-ActionPlan-2016-2020.pdf>. – Title from the screen.

2. Serenok A. Open Data Readiness Assessment Ukraine. UN Istanbul Regional Hub, United Nations Development Programme, 2016. 86 p. URL : <http://dhrp.org.ua/en/blog-publications/1070-20160227-en-publication>. – Title from the screen.

3. Serenok A., Ditrich D. Open Data Readiness Assessment Ukraine. UN Istanbul Regional Hub, United Nations Development Programme, 2016. 86 p. URL: <http://dhrp.org.ua/en/blogpublications/1070-20160227-en-publication>.

4. Дмитренко В. І. Сучасні тенденції впровадження електронного урядування на місцевому рівні. Публічне управління: проведення реформи в Україні: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (за міжнар. участю) (м. Покровськ, 27-28 квіт. 2017 р.). С. 104-107.

5. Електронна взаємодія. Біла книга державної політики (проект до обговорення, версія 3.0). URL: <https://goo.gl/Ozlvar>.

6. Електронна демократія. Біла книга державної політики (проект до обговорення, версія 1.0). URL: <https://goo.gl/ysaR0u>.

7. Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних: Закон України від 09 квітня 2015 р. №319-VIII.

Відомості Верховної Ради України. 2015. № 25. Ст. 192.

8. Про затвердження плану заходів (дорожня карта) розвитку відкритих даних на 2016 рік : Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житловокомунального господарства України від 04.02.2016 р. № 19. URL: <http://dhrp.org.ua/uk/publikatsii/1076-20160304-ua-publication>.

9. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : постанова Кабінету Міністрів від 21.10.2015 р. № 835. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF>.

10. Про інформацію : закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. 63 Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. №2939-VI. ВВР України. 2012. № 32. Ст. 314.

11. Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України : Постанова Верховної Ради України від 14.04.2016 р. № 1099-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1099-19>.

12. Про Стратегію сталого розвитку «Україна- 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. Офіційний вісник Президента України. № 2. 20.01.2015. С. 14. Ст. 154.

13. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=250417925>.

14. Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 р. № 918-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D1%80>.

15. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01. 2018 р. № 67-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/>.

16. Регламент організації взаємодії органів виконавчої влади в електронній формі: затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#n1251>

17. Типова інструкція з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади: затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#n593>

18. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248387631.

19. Урядовий портал: <http://www.kmu.gov.ua>

20. Цільова група ООН з інформаційно-комунікаційних технологій: <http://www.unicttaskforce.org>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України «Урядовий портал України». – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
3. Електронна інформаційна система "Електронний уряд". – Режим доступу: <URL://www.kmv.gov.ua/servdir.asp>